

Datum objave: 16.4.2015 Rubrika: Rijeka

IZLOŽBA TITANIC-CARPATHIA STALNI POSTAV NA POMORSKOM FAKULTETU BOGATIJI ZA DVA EKSPONATA

Maketa Titanica i brončana medalja za trajno sjećanje

Riječ je o maketi broda **Titanic**, čiji je autor Milan Vičević, i **brončanoj medalji člana posade broda Carpathia Marka Komandića**, za spašavanje preživjelih u najpoznatijoj pomorskoj nesreći svih vremena

Marinko GLAVAN, snimio Ivica TOMIĆ

RIJEKA » Maketa broda **Titanic** i brončana medalja dodijeljena članu posade broda **Carpathia** Marku Komandiću, za spašavanje preživjelih u najpoznatijoj pomorskoj nesreći svih vremena, predstavljeni su na Pomorskom fakultetu u Rijeci, gdje će biti izloženi kao dio postava stalne izložbe **Titanic – Carpathia**. Nove eksponate prezentirao je dekan fakulteta Sergio Kos, koji je podsjetio na poveznicu tragedije **Titanica** s Rijekom, prema kojoj je iz New Yorka plovila **Carpathia**, čija je posada spasila više od sedamsto brodolomaca s **Titanica**.

– To je spašavanje među najdojmljivijim djelima u povijesti pomorstva. Iako je u krugu od sto nautičkih milja oko **Titanica** u trenutku kada je poslan poziv upomoć bilo šest brodova, jedino je zapovjednik **Carpathije** Henry Rostrom naredio da se okrene kurs i krene na mjesto brodoloma. Pritom je učinio niz poteza koji su za svaku pohvalu. Naredio je plovidbu brzinom iznad nominalne te do pozicije navedene u pozivu upomoć stigao za nešto više od tri sata. Iako je **Carpathia** putem mimoišla tri velika ledena brijega, nije usporio, no posada **Titanica** pozivajući pomoć dala je pogrešnu poziciju broda za čak 14 nautičkih milja, tako da je posada **Carpathije** morala pretražiti šire područje dok nisu pronašli preživjele koje su prevezli u New York. Izlaganjem jedne od triju poznatih preostalih medalja koje su preživjeli putnici dali i

Zablude i netočne informacije

Uz **Titanic** i njegovo potonuće vezane su brojne zablude i netočne informacije, kazao je dekan Kos.

– Jedna od njih je da je kapetan plovio previše sjeverno i prebrzo, što nije točno. Plovio je po ortodromi, najkraćoj putanji između dvije točke na kugli, što je i tada bila uobičajena praksa, baš kao što je uobičajeno bilo i da se brzina ne smanjuje u zonama u kojima bi moglo biti ledenih santi. Osim toga, **Titanic** je bio prvenstveno brod za prijevoz putnika srednje i niže platežne moći, a samo dio je bio namijenjen najbogatijima. Kada bi se preračunale u današnje vrijednosti, karte za apartman u prvoj klasi stajale su čak između 500 i 600 tisuća kuna, kabina od 50 do 60 tisuća kuna, dok je u drugom razredu kabina stajala između 6 i 10 tisuća kuna, a u najbrojnijem, trećem razredu, od dvije do pet tisuća kuna, rekao je Kos.

zraditi za sve članove posade broda koji ih je spasio, odajemo počast herojskom djelu naših predaka, kazao je Kos, istaknuvši kako su čak četvrtinu članova posade **Carpathije** činili pomorci iz Rijeke i okolice.

Medalju, na čijoj je prednjoj strani prikazana **Carpathia** s čamcima za spašavanje ispred nje te ledenim santama u pozadini, a na zadnjoj ispisana zahvala preživjelih putnika **Titanica**, Pomorskom fakultetu je donirao kapetan Josip Perović, pranećak Marka Komandića iz Kostrene koji je plovio na **Carpathiji**.

– On je bio brat moje none. Plovio je na brodovima Cunard linea, a dvadesetih godina emigrirao je u Ameriku. Vratio se u Kostrenu pedesetih, gdje je 1965. i umro. Nikad nije puno pričao o nesreći **Titanica**, bio je vrlo skroman i nije to smatrao nekim herojskim činom. Medalju smo pronašli među njegovim stvarima nakon što je preminuo i drago mi je da će sada biti na primjeren način prezentirana javnosti, jer svjedoči da su baš zbog svojih osobina naši ljudi uvijek bili i ostali cijenjeni pomorci u cijelom svijetu. Uvijek su spremni pomoći u nevoljama na moru, a čast je da su sudjelovali u spašavanju preživjelih nakon potonuća **Titanica** koje je pokrenulo mnoge promjene u sigurnosti plovidbe, rekao je Perović.

Autoru makete **Titanica** Milanu Vičeviću, koji je prethodno fakultetu donirao i maketu **Carpathije**, inače diplomantu Pomorskog fakulteta, za izradu modela u omjeru 1:200 trebalo je

oko devet mjeseci rada.

– Bilo ga je ipak lakše izraditi nego **Carpathiju**, jer je na internetu dostupno mnoštvo fotografija broda, detalja te drugih podataka, iako nacрте nisam uspio naći pa sam ih morao sam izraditi. Bilo je potrebno mnogo truda, jer sve je ručni rad. Primjerice samo brodskih prozorčića na maketi je više od 600, što iziskuje puno vremena, ali na kraju sam zadovoljan rezultatom, rekao je Vičević.